خبر

ناامیدی از برقراری صلح در اوکراین

آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد با بیان این‌که در حال حاضر مذاکرات صلح در اوکراین امکان‌پذیر نیست، گفت: متاسفانه در شرایط فعلی هیچ امکان فوری برای دستیابی به آتش‌بس جامع در جنگ اوکراین دیده نمی‌شود و هر دو طرف اعتقاد دارند که می‌توانند پیروز شوند. آنتونیو گوترش که برای دریافت جایزه اروپایی چارلز پنجم به اسپانیا رفته بود، افزود که سازمان ملل در حال حاضر بر مذاکرات با روسیه و اوکراین برای حل مشکلات مشخص، مانند تمدید قرارداد صادرات غلات دریای سیاه که به‌زودی منقضی می‌شود تمرکز دارد. دبیرکل سازمان ملل متحد با بیان این‌که در حال حاضر واضح است که دو طرف به طور کامل درگیر جنگ هستند، گفت: امیدوارم در آینده بتوان روسیه و اوکراین را به میز مذاکره کشاند.

این اظهارات گوترش واکنش میخائیل پودولیاک، مشاور رئیس‌جمهور اوکراین را به‌دنبال داشت و او در مطلبی با ابراز تعجب از این اظهارات ضمن برشمردن شروطی به‌عنوان راه‌های برقراری صلح نوشت: وقتی همه چیز به این روشنی است نیازی به ایده‌پردازی و توجیه درماندگی وجود ندارد.

موضع مشاور رئیس‌جمهور اوکراین در حالی است که بسیاری از تحلیلگران معتقدند اوکراینی‌ها با تبعیت از خواست آمریکا و انگلیس، مانع اصلی در مسیر مذاکرات صلح هستند.

«جام جم» آرایش احزاب سیاسی در شطرنج انتخابات ترکیه را بررسی می‌کند

کیش به اردوغان

محمد علیزاده
گروه بین‌الملل

یکشنبه آینده (۱۴ می) قرار است انتخابات ریاست‌جمهوری و پارلمانی ترکیه برگزار شود که به‌دلیل اوضاع داخلی این کشور و معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی علاوه بر ترک‌ها، برای بسیاری از دولت‌های منطقه و جهان مهم تلقی می‌شود. در این انتخابات دو ائتلاف بزرگ ملت که از شش حزب شکل گرفته و دیگری ائتلاف کُردی و چپگرای کار و آزادی که در هدف با ائتلاف ملت موازی است، در برابر حزب حاکم عدالت و توسعه تشکیل شده است.

حدود ۶۴ میلیون نفر واجد شرایط رأی‌دادن هستند که سه میلیون نفرشان خارج از خاک ترکیه به سر می‌برند و تا ۹ می (سه‌شنبه گذشته) فرصت داشتند آرای خود را به صندوق‌های رأی بیندازند. هریک از نامزدها که بیش از ۵۰ درصد آرا را کسب کند، پیروز انتخابات است، در غیر این صورت ۲۸ می دور دوم انتخابات میان دو نامزد برتر برگزار خواهد شد. پیش‌بینی می‌شود مشارکت در این دوره از انتخابات ترکیه بسیار بالا و چشمگیر باشد و به‌دلیل حساسیت انتخابات، جای تعجب نخواهد بود اگر تمام حزب‌های مخالف در توافقی جمعی توان خود را برای پیروزی بر رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور فعلی ترکیه به کار گیرند. هرچند چهار نامزد در انتخابات حضور دارند اما شاهد رقابتی دوقطبی یعنی رویارویی اردوغان با کمال قلیچدار اوغلو، رئیس حزب جمهوریخواه خلق به‌عنوان دومین حزب بزرگ مجلس هستیم.

آرایش انتخاباتی

در انتخابات دو ائتلاف بزرگ تشکیل شده است؛ نخست، ائتلاف ملت شامل شش حزب و دیگری ائتلاف کُردی و چپگرای کار و آزادی که در هدف با ائتلاف ملت موازی هستند، اما بنا به دلایلی تصمیم گرفته‌اند مستقل باشند.

هدف از تشکیل ائتلاف ملت دو موضوع است: نخست، تقسیم قدرت که اعضای ائتلاف بر سر آن به جمع‌بندی رسیده‌اند و تصمیم گرفته‌اند بعد از پیروزی، سران پنج حزب جزو معاونان قلیچدار اوغلو باشند. دوم، این‌که ائتلاف متعهد شده در صورت پیروزی به ساختار ریاستی که اردوغان از سال ۲۰۱۷ روی کار آورده است، پایان دهند. بسیاری از ناظران بین‌المللی و سیاستمداران ترک معتقدند، انتخابات ریاست جمهوری از هم‌اکنون به نفع قلیچدار اوغلو به اتمام رسیده و وی پیروز انتخابات است. البته عده‌ای هم معتقدند اردوغان به عنوان سیاستمداری با تجربه و قدرت‌طلب روی اسب بازنده شرط بندی نمی‌کند.

رقبای اصلی اردوغان

ائتلاف ششگانه ملت

ائتلاف سوسیال‌دموکرات‌های خلق: درباره میز شش‌نفره نکته‌ای که وجود دارد، این است ستون ائتلاف سوسیال‌دموکرات‌های خلق به رهبری قلیچدار اوغلو هستند. قلیچدار اوغلو خود را علوی معرفی کرد تا خط فرضی میان وی به عنوان نماینده اقلیت در مقابل رئیس‌جمهور اهل سنت پوپولیست ترسیم کرده باشد. همین موضوع باعث شد بسیاری از مخالفان به وی گرایش پیدا کنند و امید بسیاری برای آنها ایجاد شود.

حزب ملی‌گرای سکولار خوب: رئیس این حزب مرال آکشنر است.

سوئیچر پارتی: رئیس این حزب داوود اوغلو است.

محافظه‌کاران اسلامی سعادت: «تمل کارامول اوغلو» رهبر حزب سعادت است.

حزب دموکراسی و پیشرفت: رئیس این حزب علی باباجان است.

حزب دموکرات پارتیسی: رئیس این حزب اویسال است.

برخی ناظران سیاسی معتقدند، اگر ائتلاف ملت به قدرت دست یابد، به‌دلیل نبود وجه مشترک میان ائتلاف‌کننده‌ها ممکن است با هم متفاوت باشند که می‌تواند در سیاست‌گذاری داخلی و خارجی آنکارا اثرات سوء بر جای بگذارد.

هرچند مردم ترکیه امید بسیاری به ائتلاف ملت دارند اما انتقادهایی نیز بر این ائتلاف وارد است و بسیاری معتقدند، این ائتلاف هدفی مشترک دارد و آن برکناری اردوغان است اما زمانی که این هدف مشترک به دست آمد ائتلاف‌کننده‌ها وجه مشترک ندارند یا در دستور کار ممکن است با هم متفاوت باشند.

محرم اینجه یکی دیگر از نامزدهاست که در سال ۲۰۱۸ نماینده حزب جمهوریخواه خلق بود و توانست ۳۰ درصد آرا را به خود اختصاص دهد.

وی در این دوره از انتخابات از ابتدا قرار بود نماینده حزب ظفر باشد اما به‌دلیل دست نیافتن به توافق نماینده حزب هوملند پارتی شد.

ائتلاف کار و آزادی، ائتلافی رادیکال و کُردگراست که در زمره ائتلاف ملت نیستند اما همگام، همسو و هم‌هدف با آن هستند. این ائتلاف از احزاب زیادی تشکیل شده است که مهم‌ترین آنها حزب کُردگرای دموکراتیک خلق به ریاست صلاح‌الدین دمیرتاش است.

یکی دیگر از نامزدها سینان اوغان از حزب ظفر است که شخصیتی آکادمیک و مؤسسه‌ای تحقیقاتی به نام «ترک سام» دارد. وی ناسیونالیستی افراطی است که احزاب کوچک افراطی ناسیونالیست را مدیریت می‌کند و در سیاست خارجی به همگرایی کشورهای ترک منطقه اعتقاد دارد.

گزارش

تل‌آویو زیر آتش مقاومت

دور جدید درگیری صهیونیست‌ها و گروه‌های مقاومت، دومین روز خود را پشت‌سر گذاشت

درگیری رژیم صهیونیستی و مقاومت فلسطین دومین روز خود را پشت‌سر گذاشت و گروه‌های مقاومت با حملات راکتی خود، نقاط مختلف سرزمین‌های اشغالی را هدف حمله قرار دادند؛ حملاتی که دامنه آن به تل‌آویو هم رسیده است.

در سوی مقابل نیز رژیم غاصب صهیونیستی از ظهر دیروز دور جدیدی از حملات را علیه گروه‌های مقاومت آغاز کرد.

این درگیری‌ها از بامداد سه‌شنبه با حمله جنگنده‌های صهیونیستی به غزه آغاز شد. تجاوزی که ۱۵ شهید و بیش از ۲۰ زخمی برجای گذاشته است. جهاد شاکر الغنام، خلیل البهتینی و طارق محمد عزالدین سه فرمانده جنبش جهاد اسلامی از جمله شهدای تجاوز تل‌آویو به نوار غزه بودند.

رسانه‌های فلسطینی ظهر دیروز از آغاز موج جدید حملات هوایی رژیم اشغالگر صهیونیستی به نوار غزه و هدف قرار دادن چند نقطه در آن خبر دادند.

بر اساس این گزارش، ابتدا صدای انفجاری در مناطق شرقی خان یونس در جنوب نوار غزه شنیده شد و ارتش صهیونیستی ادعا کرد مقرهای متعلق به جنبش جهاد اسلامی را بمباران کرده است.

لحظاتی پس از انتشار این خبر، سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی ادعا کرد: ارتش در حال حمله به راکت‌اندازهای جنبش جهاد اسلامی فلسطین در نوار غزه است. بنا بر این گزارش، پیش از آغاز دور جدید حملات هوایی رژیم غاصب صهیونیستی به نوار غزه، مقامات صهیونیست از ساکنان شهرک‌های صهیونیست‌نشین اطراف نوار غزه خواستند که فورا خود را به پناهگاه‌های ساخته شده برسانند و تا اطلاع ثانوی در آنجا بمانند.

پاسخ پشیمان‌کننده

در همین حال منابع خبری اعلام کردند که مقاومت فلسطین حملات راکتی خود را به شهرک‌های صهیونیست‌نشین اطراف غزه آغاز کرده و با پرتاب بیش از ۱۰۰ راکت در ساعت به تل‌آویو رسیده‌اند. اتاق مشترک عملیات مقاومت فلسطین اعلام کرد این حملات، آغاز پاسخی پشیمان‌کننده است.

خبرگزاری یونیوز به نقل از منابع فلسطینی گزارش داد: پاسخ مقاومت در چارچوب رویارویی مستمر با تروریست‌های اشغالگر و در چارچوب دفاع مشروع است. اجماع، هماهنگی و حمایت سیاسی کامل فلسطینی‌ها برای این پاسخ وجود دارد که نشان‌دهنده موضع اصلی فلسطین است.

منابع فلسطینی اعلام کردند که حملات راکتی مقاومت فلسطین به عسقلان و سدیروت با ده‌ها راکت ادامه دارد و حتی به تل‌آویو رسیده‌اند. تصاویر منتشر شده نشان می‌دهد برخی مزارع کشاورزی اطراف تل‌آویو آتش‌گرفته و صهیونیست‌ها درباره خسارات گسترده دیگر نگرانند. خبرنگار شبکه صهیونیستی «آی ۲۴» از شنیده شدن صدای انفجار بر فراز تل‌آویو و رهگیری راکت‌های شلیک‌شده از غزه خبر داد. بسیاری از وزرای کابینه بنیامین نتانیاهو، نظیر وزیر ارتباطات، همانند سایر شهرک‌نشینان به پناهگاه‌ها فرار کرده‌اند. رسانه‌های بین‌المللی تصاویری را منتشر کردند که نشان می‌دهد ساکنان تل‌آویو و سایر شهرک‌نشینان اشغالی از خانه‌ها، ساحل دریا و مراکز شهرها به سوی پناهگاه فرار می‌کنند. داوود شهاب از رهبران جنبش جهاد اسلامی در گفت‌وگو با شبکه الجزیره تصریح کرد: این پاسخ ما به جنایت ترور فرماندهان جهادی و در چارچوب مقابله با تجاوز اشغالگران است. هماهنگی مقاومت فلسطین در پاسخ به جنایات رژیم اشغالگر، پیامی به آنهاست که بدانند در پیش‌بینی و اهداف شکست خورده‌اند. مسئولیت تشدید تنش‌ها، فقط به عهده دولت اشغالگر و ارتش آن است.

آژیر خطر در سرزمین‌های اشغالی

شبکه المیادین در این باره گزارش داد: راکت‌های جدیدی از نوار غزه به سوی صهیونیست‌ها پرتاب شده و آژیرهای خطر در شهرک‌های سدیروت، شاعر هنگیف و عسقلان به صدا درآمد.

شبکه الجزیره نیز گزارش داد که آژیرهای خطر در اسدود، حومه آن، نتیفوت و در بیش از ۳۰ کیلومتری مرز با غزه به صدا درآمده‌اند. تمام مناطق صهیونیست‌نشین از جنوب تل‌آویو تا مرز غزه تحت حملات راکتی مقاومت قرار دارد.

شبکه ۱۴ رژیم صهیونیستی هم اعلام کرد که یک راکت به خانه‌ای در سدیروت اصابت کرده است. رسانه‌های عبری ساعتی بعد گزارش دادند که بسیاری از این راکت‌های مقاومت به ساختمان‌ها و اماکن شهری برخورد کرده‌اند.

رسانه‌های صهیونیستی در گزارش‌های خود اعلام کردند: تاکنون صدها راکت به سمت شهرک‌های اطراف غزه شلیک شده که سامانه گنبد آهنین فقط چند راکت را رهگیری کرده است.

این رسانه‌ها در ادامه گزارش‌های خود اذعان کردند: پس از ۳۶ ساعت انتظار، رگبار راکتی فلسطینی‌ها آغاز شده و راکت‌هایش به اهدافی در سدیروت تا عسقلان اصابت کرده است.

ذره‌بین

گسترش ناآرامی‌ها در پاکستان

به‌دنبال دستگیری عمران‌خان، نخست‌وزیر سابق پاکستان شمار کثیری از هواداران او با حضور در خیابان‌ها به برخی مراکز دولتی و نظامی در شهرهای مختلف این کشور ازجمله راولپندی حمله کردند. خبرگزاری فرانسه از برخورد شدید نیروهای امنیتی در پاکستان با معترضان خبر داد. براساس گزارش‌ها در پی درگیری میان هواداران عمران‌خان و نیروهای پلیس که از روز سه‌شنبه در سراسر شهرهای پاکستان رخ داده است، دست‌کم دو نفر کشته و بیش از هزار نفر دیگر نیز در اعتراضات سراسری در این کشور بازداشت شدند. همزمان با آشوب‌های سیاسی در پاکستان ارزش روپیه، پول رایج این کشور کاهش یافت. نخست‌وزیر سابق پاکستان که با چند پرونده قضایی روبه‌روست، روز سه‌شنبه هنگام حضور در جلسه دادگاه عالی اسلام‌آباد به منظور بررسی اتهامات فساد مالی بازداشت شد. دستیار عمران‌خان گفت او توسط ارتش بازداشت شده است. ساعاتی پس از دستگیری عمران‌خان توسط تکاوران پاکستان، حامیان وی وارد خانه فرماندهان در لاهور شدند. بنابر گزارش روزنامه ایندیپندنت، در پی بازداشت عمران‌خان، هواداران وی در لاهور به خیابان‌ها آمدند و با نیروهای پلیس درگیر شدند و همچنین معترضان در شهر بندری کراچی یک جاده اصلی را مسدود کردند و در ایالات دیگر پاکستان نیز شعارهایی در حمایت از عمران‌خان سر داده شد. حزب عمران‌خان موسوم به تحریک انصاف پاکستان نیز در پیامی در صفحه توییتر خود نوشت: مردم پاکستان، نوبت شما فرا رسیده است. عمران‌خان همیشه از شما حمایت کرده است و اینک زمان آن فرا رسیده که از او دفاع کنید.

به گزارش منابع خبری، شماری از هواداران عمران‌خان ساختمان رادیوی دولتی پاکستان را آتش زدند. منابع رسانه‌ای از حمله هواداران عمران‌خان به یک پایگاه نیروی هوایی این کشور در شهرک میانوالی خبر دادند. گفته می‌شود که چند نفر از مقامات ارشد ارتش پاکستان در بحبوحه اعتراضات گسترده به پناهگاه‌ها رفته‌اند. هرج‌ومرج در شهرهای پاکستان به قدری تشدید شده است که مقامات پاکستان برای حفظ نظم و قانون در بحبوحه ناآرامی‌هایی که در این کشور آغاز شده اجازه استقرار واحدهای نظامی در استان پنجاب را صادر کردند.

چند ماه است که پلیس به‌دنبال بازداشت این سیاستمدار بوده است. وی متهم است که اطلاعات مربوط به هدایای دریافتی را مخفی کرده و اشیای قیمتی دولتی را فروخته است. عمران‌خان فروردین پارسال با رای عدم اعتماد پارلمان پاکستان از نخست‌وزیری برکنار شد. او برکناری خود از قدرت را غیرقانونی و بخشی از توطئه غربی خوانده است. ارتش پاکستان روز دوشنبه به عمران‌خان هشدار داده بود از اتهام‌زنی خودداری کند. عمران‌خان یکی از مقام‌های ارشد ارتش را به تلاش برای ترور خود متهم کرده بود. عمران‌خان که سه‌شنبه توسط شبه‌نظامیان در دادگاه بازداشت شده بود دیروز مجددا در دادگاه حاضر و به فروش غیرقانونی هدایای دولتی متهم شد.

خبر

گسترش روابط دیپلماتیک ریاض و دمشق

چند روز پس از بازگشت سوریه به اتحادیه عرب، کشورهای عربی در حال زمینه‌سازی برای گسترش بیشتر روابط با دمشق هستند. در همین ارتباط دولت عربستان سعودی اعلام کرد به دیپلمات‌های خود اجازه می‌دهد کار خود را در دمشق از سر بگیرند. این تحول در حالی اتفاق می‌افتد که عربستان سعودی دیپلمات‌های خود را در طول جنگ داخلی سوریه، به مدت بیش از یک دهه از این کشور خارج کرده بود. همچنین پادشاه سعودی از رئیس جمهور سوریه برای شرکت در نشست اتحادیه عرب که قرار است روز ۲۹ اردیبهشت در شهر جده برگزار شود، دعوت کرد.

شورای اتحادیه عرب یکشنبه گذشته جلسه‌ای فوق‌العاده در سطح وزرا به ریاست سامح شکری، وزیر خارجه مصر برگزار و درباره تحولات سوریه و موضوع بازگشت این کشور به اتحادیه عرب گفت‌وگو کرد. ساعاتی بعد، احمد الصحاف، سخنگوی وزارت خارجه عراق اعلام کرد که وزرای خارجه کشورهای عربی در نشست خود در قاهره، درباره بازگشت دمشق به جایگاهش در اتحادیه عرب به اجماع رسیدند.